«Onajonim va men»

— oilaviy ssenariy

«Balli qizlar» tanlovi — maktab uchun

5–9-sinf qizlari va onalari uchun

Davomiyligi: taxminan 60 daqiqa

Bu ssenariy qizlar va onalar birga qatnashadigan iliq oilaviy bellashuv boʻlib, taxminan 60 daqiqa davom etadi. Juftliklar bir-birini qanchalik bilishini sinaydi, alla aytadi, koʻzi bogʻliq holda soch oʻradi, oila xotirasini soʻzlaydi va tadbir choʻqqisida qiz onasiga yozgan maktubini oʻqiydi. Onasi qatnasha olmaydigan qizlar uchun buvi, opa yoki ustoz bilan qatnashish yoʻli ham koʻrsatilgan. Maqsad — oilaviy mehrni soʻz bilan ifoda etishga oʻrgatish.

Agar ssenariy foydali boʻlsa, uni hamkasblaringiz bilan oʻqituvchilar guruhlarida ham ulashing. Bayram va tadbirlar uchun yana koʻplab ssenariylarni baxtiyor.uz saytidan topishingiz mumkin.

Shu toʻplam sahifasi: https://baxtiyor.uz/balli-qizlar-ssenariy/

«Senariylar toʻplami» boʻlimi: https://baxtiyor.uz/oqituvchilar-uchun-hamma-narsa/senariylar-to-plami/

«Onajonim va men» — oilaviy ssenariy

MAQSAD

Qiz va onaning mehrli rishtasini sahnada koʻrsatish; oilada bir-birini tinglash, qadrlash va birga mehnat qilish quvonchini his ettirish; «Balli qizlar» tanlovini oilaviy bayramga aylantirish. Tadbir ota-onalarni maktabga yaqinlashtiradi va qizlarda onaga boʻlgan minnatdorlikni soʻz bilan ifoda etish madaniyatini tarbiyalaydi.

ISHTIROKCHILAR

Boshlovchi (sinf rahbari yoki maʻnaviyat boʻyicha oʻrinbosar), yordamchi boshlovchi (oʻquvchi qiz), 5–6 juftlik: qiz va onasi (5–9-sinflar), hakamlar (3 kishi), sinf oʻquvchilari va mehmonlar.

JIHOZLAR

Har juftlik uchun stol va ikki stul, javob yoziladigan kartochkalar va markerlar, koʻz bogʻlash uchun toza roʻmol, taroq va soch rezinalari, «Xotira sandiqchasi» uchun har oila uyidan olib kelgan bitta esdalik buyumi, maktub yozish uchun chiroyli qogʻoz va konvert, gullar, yumshoq cholgʻu musiqa.

TADBIR REJASI

Ochilish — 5 daqiqa. «Bir-birimizni qanchalik bilamiz?» — 12 daqiqa. «Ona allasi» — 8 daqiqa. «Koʻzi bogʻliq sartarosh» — 8 daqiqa. «Xotira sandiqchasi» — 10 daqiqa. «Onamga maktub» — 10 daqiqa. Yakun va taqdirlash — 7 daqiqa. Jami: taxminan 60 daqiqa.

OʻQITUVCHI UCHUN ESLATMA

Har bir sinfda turli oilaviy vaziyatlar boʻladi. Onasi bilan qatnasha olmaydigan qiz buvisi, opasi, xolasi, ammasi yoki sevimli ustozi bilan juftlik boʻlishi mumkin — bu oldindan, qizning oʻzi bilan yakkama-yakka kelishiladi. Ssenariydagi «ona» soʻzi shunday juftliklarga ham tegishli; boshlovchi buni ochilishda iliq tarzda aytib oʻtadi. Maktublar oldindan yoziladi, lekin onalarga koʻrsatilmaydi — sahnada birinchi marta eshitiladi. Musiqa tavsiyasi: ochilishda yumshoq cholgʻu kuy, alla bosqichida sokin dutor yoki rubob ohangi, maktub oʻqilganda juda past ovozli fortepiano yoki nay ohangi.

TADBIRNING BORISHI

(Zal iliq bezatilgan: devorda qizlarning onalar bilan tushgan suratlari. Yumshoq cholgʻu kuy. Boshlovchilar chiqadi.)

Boshlovchi: Assalomu alaykum, aziz onalar, qadrli qizlar, hurmatli mehmonlar! Bugun sahnamizda tanlov emas, uchrashuv boʻladi. Ikki yurak — ona va qiz — bir-birini qanchalik bilishini, qanchalik sevishini koʻrsatadi.

Yordamchi boshlovchi: Bugun baʻzi qizlarimiz onalari bilan, baʻzilari buvisi, opasi yoki xolasi bilan keldi. Chunki ona — faqat dunyoga keltirgan emas, mehrini ayamagan har bir inson. Barcha juftliklarni qarsaklar bilan sahnaga taklif qilamiz!

(Juftliklar qoʻl ushlashib chiqadi va oʻz stollariga oʻtiradi.)

Yordamchi boshlovchi (sheʻr):

Keltiray bir taʻrifin onamning qoʻllarini,
Ham habib, ham tabibim – onamning qoʻllarini.
Koʻtargan roʻzgʻor yukin, qilt etmay biror tuki,
Ham buyuk, ham suyukli onamning qoʻllarini.

Kaftida tutgan bizni – besh oʻgʻil, ikki qizni,
Quyoshday issiq yuzi onamning qoʻllarini.
Biz deb oʻt-suvga kirgan, nonlar yopib, kir yuvgan,
Qattiqligi temirdan, onamning qoʻllarini.

(Dilshod Rajab, «Onamning qoʻllari» sheʻridan)

Boshlovchi: Tanlovimizda gʻolib bitta emas. Har bir juftlik bugun oʻz nomini oladi. Hakamlarimiz esa bizga bu iliq kechani baholashda yordam beradi.

1-BOSQICH. «BIR-BIRIMIZNI QANCHALIK BILAMIZ?»

Boshlovchi: Birinchi bosqich qoidasi oddiy. Onalar va qizlar bir-biriga orqa oʻgirib oʻtiradi. Men savol beraman, ikkovi ham javobni alohida kartochkaga yozadi. Keyin kartochkalarni bir vaqtda koʻrsatadi. Javoblar mos kelsa — juftlik bitta yulduz oladi.

(Juftliklar stullarini orqama-orqa qilib oʻtiradi.)

Boshlovchi:

Birinchi savol qizlarga: onangizning sevimli taomi qaysi? Onalar esa oʻzingizning sevimli taomingizni yozing.

Boshlovchi:

Ikkinchi savol onalarga: qizingiz katta boʻlib kim boʻlmoqchi? Qizlar, siz oʻz orzuingizni yozing.

Boshlovchi:

Uchinchi savol: qiz bolaligida birinchi aytgan soʻzi nima boʻlgan? Bu savolga onalar javob yozadi, qizlar esa taxmin qiladi.

Boshlovchi:

To‘rtinchi savol: onangiz qaysi gapni eng ko‘p takrorlaydi? Qizlar yozadi, onalar esa o‘zi o‘ylagan gapni yozadi.

(Javoblar ko‘rsatiladi. Mos kelmaganda ham zal kuladi, boshlovchi iliq izoh beradi.)

Boshlovchi: Qarang, ba‘zi javoblar mos kelmadi. Lekin bu yomon emas. Demak, bugun uyga qaytib, bir-biringizdan yana ko‘p narsa so‘raysiz. Eng muhimi — savol berishdan to‘xtamaslik.

2-BOSQICH. «ONA ALLASI»

Yordamchi boshlovchi: Har birimiz beshikda alla eshitganmiz. Bu bosqichda onalar o‘z qiziga aytgan allasidan bir parcha aytadi. Qizlar esa uni davom ettirishga harakat qiladi.

(Sokin dutor ohangi. Onalar navbat bilan bir-ikki satr alla aytadi. Kimdir uyalsa, boshlovchi uni majbur qilmaydi va birgalikda quyidagi allani aytishni taklif qiladi.)

Onalar (alla):

Tolbeshikda oy uxladi,
Uxla sen ham, alla-yo.
Onang sog‘lom, yonginangda,
Chekmassan g‘am, alla-yo.

Derazangni shamol chertsa,
Qo‘rqmassan sen, alla-yo.
Nomardlarning nag‘masiga
Uchmassan sen, alla-yo.

(Farog‘at Xudoyqulova, «Alla» she‘ridan)

Boshlovchi: Ana, zalda hammaning ko‘zi namlandi. Allada ona butun orzusini qiziga topshiradi.

3-BOSQICH. «KO‘ZI BOG‘LIQ SARTAROSH»

Boshlovchi: Endi biroz kulamiz! Onalarning ko‘zi ro‘mol bilan bog‘lanadi. Ular qizining sochini ikki daqiqa ichida tarab, o‘rib berishi kerak. Qizlar faqat so‘z bilan yo‘l-yo‘riq beradi: «chaproq», «yuqoriroq», «sekinroq»... Qo‘l bilan yordam berish mumkin emas!

(Hushtak bilan boshlanadi. Zal kuladi, juftliklar bir-biriga yordam beradi. Hakamlar eng chiroyli, eng kulgili va eng ahil juftlikni belgilaydi.)

Yordamchi boshlovchi: Bu o‘yin bizga nimani o‘rgatdi? Bir-birimizni ko‘rmasak ham, ishonsak va to‘g‘ri so‘z topsak — ish chiqadi.

4-BOSQICH. «XOTIRA SANDIQCHASI»

Boshlovchi: Har bir oila uyidan bitta esdalik buyum olib kelgan. Bu buvining ro‘moli, eski surat, birinchi do‘ppi, qo‘lda tikilgan yostiqcha yoki eski xat bo‘lishi mumkin. Juftliklar bu buyumning tarixini birga so‘zlab beradi.

1-juftlik onasi: Bu — qizim birinchi sinfga borgan kuni taqqan kichik oq bant. Men uni o‘n yildan beri saqlab kelaman. O‘sha kuni qizim maktab darvozasi oldida qo‘limni qo‘yib yubormagan edi. Bugun esa u menga sahnada qo‘lini uzatib turibdi.

1-juftlik qizi: Men bu bantni eslay olmayman. Lekin endi bilaman: onam mening har bir kunimni yuragida saqlab yurgan ekan.

(Boshqa juftliklar ham qisqacha so‘zlaydi. Boshlovchi har buyumni ko‘rgazma stoliga qo‘yadi.)

5-BOSQICH. «ONAMGA MAKTUB»

Yordamchi boshlovchi: Bu bosqich eng qimmatli bosqich. Qizlarimiz onasiga maktub yozgan. Onalar uni hali o‘qimagan. Hozir qizlar maktubini ovoz chiqarib o‘qiydi.

(Juda sokin nay ohangi. Qizlar navbat bilan maktub o‘qiydi. Namuna:)

3-juftlik qizi: Aziz onajon! Men senga ko‘pincha «xo‘p» deyman-u, ba‘zan aytganingni qilmayman. Ertalab meni uyg‘otganing uchun ba‘zan xafa bo‘laman. Lekin har kuni kechqurun, hamma uxlaganda, oshxonada yolg‘iz choy ichib o‘tirganingni ko‘raman. O‘shanda senga borib «rahmat» degim keladi, ammo uyalaman. Bugun shu yerda, hammaning oldida aytaman: rahmat, onajon. Men sendek mehribon, sendek sabrli bo‘lishni xohlayman. Seni juda yaxshi ko‘raman.

(Ona va qiz quchoqlashadi. Zal qarsak chaladi.)

Boshlovchi: Maktublaringizni konvertga solib, onalaringizga sovg‘a qiling. Bu xat yillar o‘tib ham eng aziz qog‘oz bo‘lib qoladi.

YAKUN

Barcha qizlar (birga):

Onajonim yagonam,
Qalbimdagi durdonam.
Mehr to‘la ummonim,
Hayotdagi posbonim.

Sizni ko‘rmasam bir zum,
Izlab qoladi ko‘zim.
Sog‘inchim ortar chandon,
Yaxshi ko‘raman jondan.

(Aziza Asadullayeva, «Onajonim» she‘ridan)

(Hakamlar har juftlikka nom beradi: «Eng ahil juftlik», «Bir-birini eng yaxshi biluvchilar», «Eng iliq xotira», «Eng ta‘sirli maktub», «Eng quvnoq juftlik», «Eng chiroyli alla». Har bir onaga gul, har qizga esdalik beriladi.)

Boshlovchi: Hurmatli onalar, aziz qizlar! Bugungi kechada biz «Balli qiz» degan so‘zning yana bir ma‘nosini angladik: balli qiz — onasining qadriga yetgan qiz. Uyga qaytgach, bugungi suhbatni davom ettiring. Barchangizga oilaviy baxt tilaymiz!

(Yumshoq kuy ostida juftliklar umumiy suratga tushadi.)